

مشارکت مردم، بعد از جنگ سقوط کرد

اشاره:

دکتر فرشاد مومنی، استاد اقتصاد دانشگاه، در سومین نشست از جلسات به مناسبت فروپاشی حکومت پهلوی و پیروزی انقلاب اسلامی ۱۳۵۷، ضمن تاکید بر ضرورت اندیشه ورزی نسبت به مشکلات و چالشهای تاریخی که ایران با آن مواجه است، خواستار شکل گیری گفت و گویی ملی پیرامون جزئیات دوره های مختلفی که ایران به لحاظ سیاسی و اقتصادی پشت سر گذاشته شد و گفت: اکنون شرایطی را تجربه می کنیم که حتی در درون ساختار قدرت هم نارضایتی بسیار شدید وجود دارد، اما مهم این است که ما قادر باشیم کانونهای اصلی مشکلات را شناسایی کنیم. وی تاکید کرد: وقتی انقلاب پیروز شد، مجموعه ای از جهت گیریها را مشاهده می کنیم که همه حکایت از این دارد که سطح قابل قبولی از اندیشه توسعه و آگاهی از آن بینشی از اسلام که با اقتضائات زمانه سازگاری دارد و آگاهی بسیار عمیق از ریشه های اصلی تداوم توسعه نیافتگی در ایران وجود داشته است.

این اقتصاددان «تغییر مالکیت بر اساس قانون» در انقلاب اسلامی را تفاوتی بزرگی با دیگر تحولات در ایران عنوان کرد که بر این اساس انقلاب اسلامی را تبدیل به نقطه عطفی کرد و یادآور شد: انقلاب اسلامی، تنها انقلابی در قرن بیستم است که توانسته ظرف کمتر از یک سال بعد از پیروزی، قانون اساسی جدید ارائه کند و نظم مطلوب خود را به آرای عمومی هم بگذارد.

کمتر از یک سال بعد از پیروزی انقلاب، زیر نظر زنده یاد یدالله سحابی که معاون نخست وزیر در طرح های انقلاب بودند و با محوریت استاد فقید، آقای عالی نسب، سندی با عنوان برنامه توسعه و تکامل نظام جمهوری اسلامی منتشر شده است.

به عنوان یک کارشناس کوچک در زمینه مطالعات توسعه و برنامه ریزی در ایران، به شما می گویم این سند، مشارکت جویانه ترین و باکیفیت ترین سند توسعه ای در تاریخ برنامه ریزی ایران است.

مومنی با بیان اینکه سال پنجم بعد از پیروزی انقلاب، کار تحقیقی را منتشر کردیم که در آن نشان داده بودیم که در پنج ساله اول انقلاب، بیش از هفت کوشش برای فروپاشاندن انقلاب اسلامی به صورت شوک برون را ظاهر شده و شما اینجا عظمت مردمی بودن این انقلاب را می بینید، و افزود: اگر آن انرژی مردمی آزاد شده نبود، هر یک از آن تهدیدات بیرونی، توانسته بود یک انقلاب آزادی بخش را سرکوب کند اما ترکیب همه آنها علیه انقلاب اسلامی در پنج ساله اولش به کار گرفته شد و نتوانست ما را زمین بزند.

این استاد دانشگاه ضمن تاکید بر اینکه با وجود همه شوکها و تهدیدات، کارنامه ۱۰ سال اول انقلاب در مقایسه با بعد و قبل از آن درخشان و افتخارآمیز است، توجه به موزایی که با آن کشور اداره می شده است را ضروری برشمرد و گفت: باید پرسید ما از چه چیزهایی عدول کردیم که به این روز افتادیم. ما به عدالت پشت کردیم و سازوکار آن هم، برنامه تعدیل ساختاری بود. باید ببینیم آن اندیشه هایی که انقلاب اسلامی را با آن عزت و آبرو و آن پشتوانه مردمی همراه کرده بود، با چه تغییرات و تجدیدنظرهایی روبرو شد که ما را به این روز انداخته است

رئیس موسسه مطالعات دین و اقتصاد همچنین با

انتقاد از روندهایی که تحت عنوان خصوصی سازی انجام می شود، با بیان این اعتقاد که با این عنوان دارایی های بین نسلی کشور غارت شد اما به اهدافی که می گفتند نرسیدند، پرسید: چرا هیات وزیران آقای پزشکیان باید یک مصوبه بگذارد و ببینید این مصوبه چقدر تهی از اندیشه، تهی از آرمان و تهی از سازمان مناسب برای اعتلای بخشی به ایران است که با دستپاچگی می گویند سازمانهای بیمه ای کشور، هر چه سریعتر دارایی های سرمایه ای خود را بفروشند. بدون اینکه هیچ کدام از تمهیداتی که حداقل فقط جلوگیری از فساد باشد در نظر گرفته شده باشد و البته اینکه چه نسبتی با عدالت و توسعه برقرار می کند، پیش کش!

مومنی با تأکید بر اینکه در ۱۰ ساله اول بعد از پیروزی انقلاب، ما بالاترین سطح مشارکت فعال و موثر مردم در سرنوشت سیاسی و اقتصادی شان را داشتیم، گفت: این مشارکت بعد از جنگ سقوط کرده است و سرشماری های بعد از جنگ نشان می دهد دو سوم جمعیت در سنین فعالیت، هیچ نقشی در تولید ملی ندارند و اوضاع از نظر مشارکت سیاسی هم از آن بدتر است.

دکتر فرشاد مومنی، استاد گروه برنامه ریزی و توسعه اقتصادی دانشگاه علامه طباطبائی که در سومین نشست از سلسله جلسات به مناسبت «فروپاشی حکومت پهلوی و انقلاب اسلامی ۱۳۵۷» با عنوان «تجزیه و تحلیل برنامه های سیاسی انقلابیون از پیش از انقلاب اسلامی تا ابتدای انقلاب اسلامی» سخن می گفت، با بیان اینکه از دیدگاه اندیشه توسعه گفته می شود هر نظم مدعی اعتلای بخشی، باید در دو حیطه «شناخت عمیق بنیانهای اندیشه ای وضع موجود» و «شناخت عمیق بنیانهای اندیشه ای شکل دهنده وضع مطلوب» تعیین تکلیف کند، تصریح کرد: این پرسش مطرح است که آیا انقلابیون در این دو حیطه اندیشه های مشخصی داشته اند یا خیر! متأسفانه، به ویژه در حیطه اندیشه ورزی هم بسیاری اوقات، احساس را غالب می کنیم.

۴ اگر عصبانیت مان از فساد و ناکارآمدیها به کانال خرد و اندیشه ورزی نیفتد، همه مان ضرر خواهیم کرد

ن.ب.امری

۸ | شماره ۲۶۰ | بهمن ۱۴۰۳

مومنی با بیان این عقیده که ما اکنون شرایطی را تجربه می کنیم که حتی در درون ساختار قدرت هم نارضایتی بسیار شدید وجود دارد، اما مهم این است که ما قادر باشیم کانونهای اصلی مشکل مان را شناسایی کنیم، ادامه داد: اوضاع و احوال اندیشه ای رهبران انقلاب در سالهای اوج گیری مبارزه و استقرار جمهوری اسلامی، در استاندارد یک کشور قابل قبول و بسیار امیدبخش است. وقتی انقلاب پیروز شد، مجموعه ای از جهت گیریها را مشاهده می کنیم که همه حکایت از این دارد که سطح قابل قبولی از اندیشه توسعه و آگاهی از آن بینشی از اسلام که با اقتضائات زمانه سازگاری دارد و آگاهی بسیار عمیق از ریشه های اصلی تداوم توسعه نیافتگی در ایران وجود داشته است.

۴ شورای انقلاب با اتکا به مردم، میزان وابستگی به رانت نفتی را به شدت کاهش داد

این استاد دانشگاه علامه طباطبائی به بخشهایی از کتاب «کارنامه دولت جنگ» اشاره کرد که در آن آورده است یکی از اولین تصمیماتی که شورای انقلاب گرفت این بود که میزان اتکا به رانت نفتی را به طرز چشمگیری کاهش داد، خاطر نشان کرد: یعنی تصویب کردند به جای حدود ۴ میلیون بشکه نفت صادراتی روزانه، ۸۰۰ هزار بشکه صادر شود. این تصمیمی است که کمتر حکومتی در شرایط عادی جرات می کند آن را اجرا کند.

تنها حکومتهایی که پشتوانه بسیار بزرگ مردمی

وی ادامه داد: مردم ما به حق از این همه فساد، ناکارآمدی، نابرابریهای ناموجه و بحرانهای بزرگ و کوچک، عصبانی هستند. اما اگر این عصبانیت به کانال خرد و اندیشه ورزی نیفتد، همه مان ضرر خواهیم کرد. بنابراین باید درباره لوازم آن هم بسیار گفت و گو کنیم. با پیچیدگی هایی که جامعه ای مانند ایران در شرایط کنونی دارد، هر نوع داوری یگانه درباره یک دوره ۴۵ ساله، از اعتبار علمی ساقط است. بدون تردید، هر کس که حداقلی از آشنایی با الفبا داشته باشد و از حداقلی از انصاف برخوردار باشد، می فهمد که خیلی چیزها پس از جنگ، نسبت به دوره جنگ تغییر کرد.

درک می کند که حتی در دوره پس از جنگ، میان جهت گیریهایی که در دوره هاشمی رفسنجانی وجود داشت و دوره خاتمی، تفاوت های بزرگ وجود دارد. همانطور که میان دوره احمدی نژاد و روحانی هم تفاوت های بزرگ وجود داشت.

این اقتصاددان با تأکید بر ضرورت توجه به جزئیات و پرهیز از کلیات، گفت: همه شواهد حکایت از این دارد که آنها که رهبری فکری جامعه را در مبارزه آزادی بخش برعهده داشتند، هم تحلیل روشنی از بنیانهای اندیشه ای شکل دهنده به وضع موجود در سالهای پایانی حکومت پهلوی برخوردار بودند و برایشان هم خطور کلی بنیانهای اندیشه ای شکل دهنده وضع مطلوب روشن بود.

۴ حتی در درون ساختار قدرت هم نارضایتی بسیار شدید وجود دارد، اما...

و اعتقادی دارند می توانند آن کار را کنند. رضاشاه ۴۰ درصد اراضی ثبت شده کشور را به نام خود زده بود مومنی، «تغییر مالکیت بر اساس قانون» در انقلاب اسلامی را تفاوتی بزرگی با دیگر تحولات در ایران عنوان کرد که بر این اساس انقلاب اسلامی را تبدیل به نقطه عطفی کرد و یادآور شد: در کتاب «گذشته چراغ راه آینده است» بی شمار شواهد می بینیم درباره اینکه رضاشاه با چه سازوکارهایی جابجایی مالکیت انجام داده و عمدتاً همه چیز را به نام خود درآورده است. وقتی رضا شاه را از کشور بیرون می بردند، یک فرد به تنهایی ۴۰ درصد از اراضی ثبت شده کشور را به نامش داشته است. ارزش دارایی های ارزی رسماً به نام رضا شاه در بانکهای خارجی، معادل بیش از ۷ سال بودجه ارزی کشور بوده است.

یکی از ریشه های اصلی کینه محمدرضا شاه نسبت به زنده یاد دکتر محمد مصدق، این بود که بعد از خروج رضاشاه، وقتی درباره انتقال اموال رضاشاه به فرزندان او اقدام کرد، مصدق در مجلس، با مخالفت، فرمولی ارائه کرد که تمام طرفداران دربار و سلطنت ناچار به سکوت شده اند.

رئیس موسسه مطالعات دین و اقتصاد، با بیان اینکه انقلابیون و در قله آنها، آیت الله دکتر شهید بهشتی هم نقدهای بسیار عمیق درباره ریشه های گرفتاری ایران در دورهای باطل توسعه نیافتگی داشتند و هم برنامه ای برای برون رفت از آن داشتند، گفت: انقلاب اسلامی، تنها انقلابی در قرن بیستم است که توانسته ظرف کمتر از یک سال بعد از پیروزی، قانون اساسی جدید ارائه کند و نظم مطلوب خود را به آرای عمومی هم بگذارد. اکنون می توانیم بعد از گذشت این سالها، در نقد آن قانون حرفهای شنیدنی بزنیم، اما آن مباحث، اینکه آنها می دانستند چه می خواستند و چه نمی خواستند را تغییر نمی دهد.

۴ سند توسعه و تکامل جمهوری اسلامی، مشارکت جویانه ترین و باکیفیت ترین سند توسعه ای تاریخ ایران بود

مومنی اضافه کرد: کمتر از یک سال بعد از پیروزی انقلاب، زیر نظر زنده یاد یدالله سجایی که معاون نخست وزیر در طرح های انقلاب بودند و با محوریت استاد فقید، آقای عالی نسب، سندی با عنوان برنامه

توسعه و تکامل نظام جمهوری اسلامی منتشر شده است. به عنوان یک کارشناس کوچک در زمینه مطالعات توسعه و برنامه ریزی در ایران، به شما می گویم این سند، مشارکت جویانه ترین و باکیفیت ترین سند توسعه ای در تاریخ برنامه ریزی ایران است. در ضمیمه آن سند، می توانید فرایندهای چند باره فراخوان و مشارکت طلبی را ببینید و فهرست اسامی افرادی که نقش موثر در تنظیم آن سند داشتند را ببینید. آن ذخیره دانایی، در تاریخ برنامه ریزی ایران کم نظیر است.

۴ به پرهیز از تعصب، عصبانیت و پابندی عمیق به علم و اخلاق نیاز داریم

وی با تأکید بر اینکه ما در زمینه اندیشه ورزی، به پرهیز از تعصب، عصبانیت و پابندی عمیق به علم و اخلاق نیاز داریم، ادامه داد: سال پنجم بعد از پیروزی انقلاب، کار تحقیقی را منتشر کردیم که در آن نشان داده بودیم که در پنج ساله اول انقلاب، بیش از هفت کوشش برای فروپاشاندن انقلاب اسلامی به صورت شوک برون زا ظاهر شده و شما اینجا عظمت مردمی بودن این انقلاب را می بینید. همانطور که خانم «تدا اسکاچ پل» می گوید از نظر پایگاه مردمی، نظیری برای انقلاب اسلامی در میان کل انقلابها در قرن بیستم وجود ندارد.

اگر آن انرژی مردمی آزاد شده نبود، هر یک از آن تهدیدات بیرونی، توانسته بود یک انقلاب آزادی بخش را سرکوب کند اما ترکیب همه آنها علیه انقلاب اسلامی در پنج ساله اولش به کار گرفته شد و نتوانست ما را زمین بزند. البته معنای آن این نیست

که ضربه های سنگین به ما وارد نکرد. این استاد دانشگاه علامه طباطبائی ضمن انتقاد از برخی برخوردهایی که با لطف الله میثمی شده است، او را یکی از بزرگترین ذخایر انسانی و انقلابی موجود در ایران دانست و ادامه داد: گروه هدف مبارزه های چریکی شهری، حدود ۲۰ تا ۳۰ نفر می شود، اما تعداد ترور تیمهای ترور مجاهدین خلق در آن زمان از ۱۰ هزار نفر گذشت و ترور نیروهای باکیفیت در کادر اداره کشور را در دستور کار قرار دادند.

۴ کارنامه ۱۰ سال اول انقلاب در مقایسه با بعد و قبل از آن درخشان و افتخارآمیز است

مومنی با بیان اینکه با وجود همه شوکها و تهدیدات، کارنامه ۱۰ سال اول انقلاب در مقایسه با بعد و قبل از آن درخشان و افتخارآمیز است، توجه به موازینی که با آن کشور اداره می شده است را ضروری برشمرد و گفت: نکته دیگر این است که ما از چه چیزهایی عدول کردیم که به این روز افتادیم. ما به عدالت پشت کردیم و سازوکار آن هم، برنامه تعدیل ساختاری بود. گرچه تعدیل ساختاری، ادعای بازگرای می کرد اما به هیچ کدام از موازین بازگرای هم پایبند نبود.

۴ امنیت مالکیت در ایران یکی از بدترین تجربه هایش را در تاریخ ۵۰ ساله اخیر تجربه می کند

استاد گروه برنامه ریزی و توسعه اقتصادی دانشگاه علامه طباطبائی، با انتقاد نسبت به عملکرد بازار گراها که بعضاً پیوندهای رانتی دارند، نسبت به سکوت و

بی‌اعتنایی به عدم شفافیت و نابرابری و شرایطی که در ایران با عنوان اجرای ایده بازارگرایی به وجود آمده است که در آن تنها منافع مافیایا تامین می شود، تصریح کرد: برای بازارگرایی صادق و عالم، مساله حقوق مالکیت امری ناموسی است و با اینکه امنیت مالکیت در ایران یکی از بدترین تجربه هایش را در تاریخ ۵۰ ساله اخیر تجربه می کند اما ما ندیدیم یک مقاله به اسم بازارگرایی منتشر شود و اعتراض کند که در اثر شوک درمانی مساله امنیت حقوق مالکیت تا این میزان متزلزل شده است.

مومنی به بخشهایی از نامه «میشل فوکو» به مهندس بازرگان اشاره کرد که در آن تاکید شده عدالت و بی عدالتی نقطه های حساسی هستند، جایی که انقلابها اغلب به واسطه آن شکل می گیرند و اغلب هم از همان منحرف می شود و رو به اضمحلال می گذارند، و خاطرنشان کرد: ما باید ببینیم آن اندیشه هایی که انقلاب اسلامی را با آن عزت و آبرو و آن پشتوانه مردمی همراه کرده بود، با چه تغییرات و تجدیدنظرهایی روبرو شد که ما را به این روز انداخته است.

کتاب «بازگشت به بهشتی، بازگشت از بهشتی» آیت الله سروش محلاتی با جزئیات نشان داده که گروه های ذینفعی از اولین روزهای پس از شهادت آیت الله شهید دکتر بهشتی این مسیر را طی کردند. ببینید آن قرائتی که از ولایت فقیه وجود دارد، که تعبیر بهشتی ولایت خرد جمعی است.

در این کتاب می بینید که آیت الله شهید بهشتی با بهره گیری از متفکران و کارشناسان بزرگی در

استاندارد امثال عالی نسب و دکتر نمازی، چقدر به مساله مشارکت مردم در سرنوشت سیاسی و اقتصادی و اجتماعی شان اهمیت می داد.

نظم مبتنی بر قانون اساسی اول ما، نظمی مطلقا شورا محور، شفافیت محور و عدالت محور است و اگر می بینید با همه زحمات طاقت سوزی که وجود داشته ما توانستیم آنچنان آبرومند در آن دوره عمل کنیم، به این دلیل است که تا پایان جنگ کم و بیش مبتنی بر قرائت شهید بهشتی، پایداری نسبی به آن قانون اساسی وجود داشت.

وی با بیان اینکه سال ۶۵ به بعد که همزمان رژیم صدام جنگ شهرها را شروع کرد و انهدام زیرساختهای تولیدی کشور را هم محور قرار داد و ما با سقوط قیمت نفت هم روبرو بودیم، آقای مهندس موسوی ساعت ۵ صبح به سر کار می آمدند و ۲ بعد از نیمه شب هم به منزلشان می رفتند، اظهارداشت: نیمی از منشی های ایشان هنوز در قید حیات هستند و با گریه برای من تعریف می کردند که مهندس موسوی به آن منشی ها قسم می داده که اگر موشکی را به جایی زدند، ملاحظه حال ایشان را نکنند و سریع او را صدا بزنند و چون اگر من پای کار باشم، مدیرانم پاسخگو می شوند و اینجا مساله جان مردم است و ما نباید کوچکترین مسامحه ای انجام دهیم. گریه می کردند و این مسائل را تعریف می کردند و من شاهد آنچنان فشارهای عصبی بر این مرد زیاد شده بود که انگشتان دستش ورم کرده بودند و تا نمی شدند و استخوانهای هر دو زانویش هم چنان فشاری را احساس می کرد که تا نمی شد. یعنی با همان حسی که سرباز خط مقدم جبهه از مملکتش

دفاع می کرد، این آدم و دوستان و همکارانش هم این گونه از جان مایه می گذاشتند که ما می توانستیم به آن شکل آبرومندانه کار را جلو ببریم.

غم انگیز است که یک مدیر کلیدی اقتصادی کشور، بگوید تورم به من ربط ندارد!

مومنی افزود: اکنون با تعبیری مانند حس ملی و سرمایه اجتماعی، این بحث مطرح می شود که این جامعه، در اثر رواج شوک درمانی و بازارگرایی مبتدل، گویی در همه عرصه های حیات جمعی اش، میان تهی شده است و غم انگیز این است که صدار هم که فاجعه های شوک درمانی آشکار می شود، عزیزان نمی خواهند پیام را بگیرند یا نمی توانند.

غم انگیز است که یک مدیر کلیدی اقتصادی کشور، بگوید تورم به من ربط ندارد اما وقتی موضوع آزادسازی واردات خودروی لوکس می شود، از رقبای خود سبقت می گیرد که بگوید من بیشتر در این زمینه نقش آفرینی کردم. یعنی ما این قدر معیارها را از دست داده ایم!

بازارگرایی مبتدل نظم اجتماعی ما را میان تهی کرده این اقتصاددانان با تاکید بر اینکه بازارگرایی مبتدل که مبتنی بر خصوصی سازی فاسد، آزادسازی فاسد و شوک درمانی فسادزا است، نظم اجتماعی ما را میان تهی کرده، گفت: ببینید عزیزان چقدر از نظر کیفیت پشتیبانی کارشناسی و بنیه یادگیری از تجربیات سقوط کرده اند که از یک سو با عنوان صادرات سیب زمینی، غارت سفره فقرا اتفاق می افتد و چون جهش نرخ ارز داشتیم، به قیمت به غارت بردن سفره های مردم، جیبهای کوچکی، هیولایی تر بزرگ می شوند و این قدر این کار جنون آمیز انجام می شود که به فاصله کوتاهی، همان ها که آن میزان جنون آمیز و مشکوک، اسم رهاسازی را صادرات گذاشته بودند، اکنون به واردات افتاده اند.

اینکه شما متوجه نشوید که این کار چقدر قبیح است که کشوری که چندین برابر نیاز مصرفی اش قابلیت تولید سیب زمینی دارد، به خاطر بحران سازی های ناشی از شوک درمانی، در شرایط بسیار شکننده ای که کشور از نظر امنیت ملی دارد، مهمترین ذخایر استراتژیک ارزی تان را باید صرف واردات سیب

۴ این چه بساطی است که به نام دین مداحی گری رواج می دهد؟!

رئیس موسسه مطالعات دین و اقتصاد، یادآور شد: در ۱۰ ساله اول بعد از پیروزی انقلاب، ما بالاترین سطح مشارکت فعال و موثر مردم در سرنوشت سیاسی و اقتصادی شان را داشتیم.

این مشارکت بعد از جنگ سقوط کرده است و سرشماری های بعد از جنگ نشان می دهد دو، سوم جمعیت در سنین فعالیت، هیچ نقشی در تولید ملی ندارند و اوضاع از نظر مشارکت سیاسی هم از آن بدتر است. مجلسی شکل دادید که پشتوانه مردمی اش به پایین ترین سطح رسیده و همه اینها بازتاب عدول از اندیشه شهید بهشتی و آرمانهای اصیل انقلاب اسلامی است که آمیزه ای از درک روزآمد توسعه و درک مقتضی زمان از دین است.

این چه بساطی است که به نام دین مداحی گری رواج می دهد و در آن هم بیش از اینکه اندیشه و خرد نیروی محرکه ترویج اعتقادات باشد، به حداقل رساندن اتکا به خرد و به حداکثر رساندن اتکا به احساسات نقش ایفا می کند. همه اینها حساب و کتاب دارد و اگر قرار باشد این گونه پیش روییم امکان ندارد بتوانیم گرفتاریهایمان را برطرف کنیم.

۴ به اسلامی برگردیم که می گوید هرچه عقل آن را حکم می کند، شرع هم بر آن حکم می کند

به گزارش جماران، مومنی با بیان اینکه مهمترین فلسفه وجودی دولت این است که ثبات اقتصاد کلان برقرار کند، اما شوک درمانی دشمن ثبات است و ریشه انگیزشهای تولیدی را می سوزاند، گفت: چون شما به رباخواری، سوداگری و واردات پاداش می دهید، قادر نیستید که برای نیروی انسانی با کیفیتی که تربیت کردید، شغل ایجاد کنید و آنها را با سرخوردگی از کشور فراری می دهید.

به اسلامی برگردیم که می گوید هرچه عقل آن را حکم می کند، شرع هم بر آن حکم می کند. نه آن که می خواهد احساسات را بر عقل غلبه دهد. بی نظیرترین آثار در این زمینه متعلق به شهید بهشتی و بعد شهید مطهری و در میان اسلام شناسان معاصر آقای جوادی آملی است.

فرایندهای قانون گذاری، تصمیم گیری و تخصیص منابع در حال رخ دادن است و ما به یک بازاندیشی نظام وار در زمینه توسعه فراگیر نیاز داریم. توسعه ای که در قلب آن عدالت اجتماعی قرار دارد. باید نسبت به پیوند میان توسعه عادلانه با خواسته های انقلابیون ۱۳۵۷ بازنگری کنیم.

۴ توزیع عادلانه قدرت در ایران بر توزیع عادلانه ثروت اولویت دارد

این استاد دانشگاه معتقد است: تصور اینکه حکومتی بتواند بهبود عملکرد اقتصادی داشته باشد اما به ساختار سیاسی با توزیع ناعادلانه دست نزند، وهم بی پایه است. امکان ندارد.

ما با تقدم امر سیاسی روبرو هستیم و توزیع عادلانه قدرت در ایران بر توزیع عادلانه ثروت اولویت دارد. در ۱۰ سال گذشته، کلیدی ترین داده هایی که سالها نظام آمار و اطلاعات کشور انتشار عمومی می داد را حذف کرده اند؛ اینها نشانه است.

اینکه می بینید اسم سندی را برنامه هفتم می گذارند و اولین بار در تاریخ ایران است که در آن سند جنول منابع و مصارف ارزی اصلا وجود ندارد. یعنی من نمی خواهم توضیح دهم که چه میزان ارز را می خواهم صرف چه مسائلی کنم. شما این گونه می خواهید توسعه پیدا کنید؟!

۴ تولید فناوریانه با زورگویی، تهدید و ارباب امکان پذیر نیست

مومنی با بیان اینکه تولید فناوریانه با زورگویی، تهدید و ارباب امکان پذیر نیست و حکومتی که عدالت، استقلال و آزادی می خواهد باید از مسیر تولید فناوریانه حرکت کند، پرسید: چرا ما اکنون این میزان وحشتناک به سمت عمق بخشی و تنوع بخشی به خام فروشی می روییم و تولید فناوریانه در ایران، یکی از بدترین شرایط تاریخی خود را می گذرانند؟!

اندیشه نوین توسعه باید در فهم قاعده گذاران کشور تجلی پیدا کند اما ما متأسفانه ردی از آن نمی بینیم. چقدر شرم آور است برای ما که داعیه دینی داریم که در اثر این شوک درمانی ها، در ربع قرن گذشته، عموماً در ربع پایانی فاسدترین کشورهای دنیا قرار داشتیم.

زمینی کنید که همزمان هم کمر تولیدکننده هایمان را شکستید و هم دولت را دچار اضطراب کردید و هم زمینه های شغلی را از شاغلان بخش کشاورزی و صنایع مربوطه دریغ کردید. صد نمونه دیگر هم می توان این گونه ذکر کرد.

۴ با شوک ارزی اخیر، شوک تقاضایی ۸۰۰ هزار میلیارد تومانی به سرمایه در گردش برای تولیدکننده ها اضافه تر شده است

به گزارش جماران، مومنی افزود: مطالعه ای که انجام شده، نشان می دهد در همین شوک ارزی که از حدود کمتر از ۶۰ هزار تومان دلار را به بالای ۸۰ هزار تومان رساندند، شوک تقاضای ۸۰۰ هزار میلیارد تومانی برای سرمایه در گردش برای تولیدکننده ها اضافه تر شده است. یعنی اینها با این کار، بی سابقه ترین رونق ها را برای رباخوارها ایجاد کردند. مگر می شود شما شعار عدالت دهید و بعد مردم را دچار فقر و عسرت و بیکاری کنید و سفره های رباخوارها را چاق تر کنید؟!

۴ با عنوان خصوصی سازی دارایی های بین نسلی کشور را به تاراج گذاشتند

این استاد دانشگاه علامه طباطبائی با تاکید بر اینکه با عنوان خصوصی سازی دارایی های بین نسلی کشور را به تاراج گذاشتند و به هیچ کدام از اهدافشان هم نرسیدند، اظهار داشت: چرا هیات وزیران آقای پزشکیان باید یک مصوبه بگذارد و ببینید این مصوبه چقدر تهی از اندیشه، تهی از آرمان و تهی از سازمان مناسب برای اعتلا بخشی به ایران است که با دست پاچگی می گویند سازمانهای بیمه ای کشور، هر چه سریعتر دارایی های سرمایه ای خود را بفروشند. بدون اینکه هیچ کدام از تمهیداتی که حداقل فقط جلوگیری از فساد باشد در نظر گرفته شده باشد و البته اینکه چه نسبتی با عدالت و توسعه برقرار می کند، پیشکش!

پسرفت بزرگی در زمینه فهم توسعه در حال رخ دادن است به گفته مومنی؛ تمام جهت گیریهای سیاسی اقتصادی و اجتماعی در ربع قرن گذشته، نشان میدهد پسرفت بزرگی در فهم اقتضانات اندیشه ای توسعه، در